

2. <http://www.britishcouncil.org.ua/programmes/society/social-enterprise-development>
3. Нагорняк І. Соціальне підприємництво в Україні: мрія чи необхідність? / І. Нагорняк [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [https://sdplatform.org.ua/sites/default/files/files/blogs\\_attachments/Nagornyak\\_Soc\\_pidpriemnictvo\\_digest2.pdf](https://sdplatform.org.ua/sites/default/files/files/blogs_attachments/Nagornyak_Soc_pidpriemnictvo_digest2.pdf)
4. Назарук В.5 великих можливостей для розвитку соціального підприємництва в Україні / В.Назарук [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://delo.ua/business/5-mozhливостей-dlja-rozvitku-socialnogo-pidprijemnictva-v-ukraji-341252/>

**Павловська О.В.**

*д.е.н., професор кафедри корпоративних фінансів і контролінгу  
ДВНЗ «Київський національний економічний університет  
імені Вадима Гетьмана»*

**Свідерська І.М.**

*к.е.н., доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу  
ДВНЗ «Київський національний економічний університет  
імені Вадима Гетьмана»*

## **Соціальна відповідальність у регулюванні ринку капіталів**

Перманентні фінансові кризи кінця ХХ–го початку ХХІ століття загострили питання регулювання ринку капіталу у світі та в Україні. Хронологічна послідовність криз представлена в таблиці 1. Ключовим чинником світової фінансової кризи 2008-2009 років є неефективність та неспроможність дій національних органів державного регулювання проти викликів фінансового середовища. Проблеми значної залежності бізнесу від позикового капіталу, зниження рівня платоспроможності фінансово-кредитних установ, завищенні кредитні рейтинги та поширення похідних фінансових

інструментів актуалізували потребу в удосконаленні регулюванні ринку капіталу та посилення соціальної відповідальності інвесторів, регуляторів та фінансових посередників [1].

Таблиця 1

Хронологічна послідовність фінансових криз у світі

| Дата      | Подія                                | Країна                                                         |
|-----------|--------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
| 1982      | Банківська, валютна та боргова кризи | Мексика, Чилі та інші країни Латинської Америки                |
| 1987      | Банківська, валютна та боргова кризи | США                                                            |
| 1988-1994 | Банківська, валютна та боргова кризи | Норвегія, Швеція, Фінляндія                                    |
| 1994-1995 | Банківська, валютна та боргова кризи | Мексика, Бразилія, країни Південно-Східної Азії                |
| 1995      | Криза «текіли»                       | Аргентина                                                      |
| 1997-1998 | Азіатська криза                      | Таїланд, Малайзія, Індонезія, Південна Корея, Філіппіни, Росія |
| 2000-2002 | Криза «дот-комів»                    | США                                                            |
| 2007-2009 | Глобальна фінансова криза            | Глобальний масштаб кризи                                       |

Національний регулятор на фондовому ринку фокусує увагу на захист прав інвесторів, забезпечує відкритість, прозорість та справедливість ринку. Це досягається шляхом виконання вимог щодо розкриття компаніями інформації про діяльність. Емітент зобов'язаний розкривати регулярну річну та квартальну звітність, інформацію про власників голосуючих акцій понад порогові значення, особливу інформацію та інформацію для оприлюднення. Оприлюднення інформації відбувається на сайті емітента, а також у загальнодоступній інформаційній базі даних Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та через агентів з розкриття інформації Reuters, Bloomberg, Interfax.

Протидія шахрайству з цінними паперами вийде на якісно новий рівень після підписання Україною Багатостороннього меморандуму IOSCO MMoU

про взаємопорозуміння, консультування, співробітництва та обміну інформацією Міжнародної організації регуляторів ринків цінних паперів. На підставі аналізу даних про приєднання десятків країн до Багатостороннього меморандуму IOSCO ММоU професор Сільверс дійшов висновку, що покращення міжнародного співробітництва наглядових органів призводить до збільшення ліквідності ринку:

- для місцевого ринку цінних паперів збільшення ліквідності в середньому складає 7-13%;
- для цінних паперів, які мають лістинг на різних ринках, збільшення ліквідності в середньому складає 18-25% [2].

Це відбувається за рахунок підвищення стандартів діяльності національного ринку, зниження рівня інвестиційних ризиків, зростання захисту прав інвесторів, усунення асиметрії інформації. Станом на 2018 рік 112 країн є підписантами Багатостороннього меморандуму, Україна серед 16 країн, що очікують підписання даного документу.

Відповідальність за вибір об'єкту інвестування перед усім полягає на інвестора. Повноваження національного регулятора є обмеженими на ринку FOREX, у сфері майнінгу та обігу криптовалют. Україна недостатньо інтегрована у міжнародний фінансовий простір, тому торгівля іноземними цінними паперами також поза межами регулювання НКЦПФР.

Отже, прозорість ціноутворення на ринку капіталів, наявність чітких правил регулювання та однаковий доступ до інформації сприятимуть активізації інвестицій.

#### **Список використаних джерел:**

1. Барановський О. І., Левченко В. П. Трансформація державного регулювання в контексті інтеграції ринку небанківських фінансових послуг України у світовий фінансовий простір. – 2017.
2. За даними Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку <https://www.nssmc.gov.ua/2018/05/07/bagatostoronny-memorandum-iosco-mmou-vpliv-transkordonnogo-sprvobtnitstva-na-lkvdnsty-rinku-aktsy/>